Витяг з **ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ШАХРАЙСТВА В АТ «УКРЕКСІМБАНК»**

(*затвердженої та введеної у дію рішенням Наглядової ради «Укрексімбанк» від 07.10.2026 (протокол №22, питання 20*)

Нумерація розділів і пунктів відповідає офіційному тексту Політики. Розділи (пункти), позначені у тексті цього витягу як ***«не оприлюднюється»***, містять відомості про організацію внутрішніх процесів, механізми контролю, методи виявлення та запобігання шахрайству та належать до конфіденційної інформації Банку, у зв'язку з чим оприлюдненню не підлягають.

Київ - 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Політика управління ризиком шахрайства в АТ «Укрексімбанк» (далі – Політика) є документом І категорії та ставить за мету регламентацію основних аспектів управління ризиком шахрайства у системі управління ризиками АТ «Укрексімбанк» (далі – Банк).

1.2. Ця Політика розроблена відповідно до вимог чинного законодавства України, та нормативних документів Банку, зокрема:

- Закону України «Про банки і банківську діяльність»;
- Закону України «Про запобігання корупції»;
- Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України (далі – НБУ) від 11.06.2018 №64;
- Політики «Механізм конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку,
- порушення в діяльності АТ «Укрексімбанк»;
- - Політики управління операційними ризиками в АТ «Укрексімбанк»;
- - Порядку організації роботи Лінії довіри АТ «Укрексімбанк»;
- інших нормативно-правових актів України, в тому числі НБУ, та нормативних документів Банку, а також загальновизнаних міжнародних стандартів ISO 37001:2025 Anti-bribery management systems – Requirements with guidance for use, ISO 37002:2021 Whistleblowing management systems – Guidelines, ISO 37003:2025 Fraud control management systems – Guidance for organizations managing the risk of fraud, ISO/TS 37008:2023 Internal investigations of organizations – Guidance, ISO 37301:2021 Compliance management systems – Requirements with guidance for use, стандартів банківського нагляду та банківської практики щодо управління ризиками, у тому числі відповідно до рекомендацій Institute of Internal Auditors «The IIA's Three Lines Model» та настанов щодо єдиних процедур та методології процесу наглядової перевірки та оцінки (SREP).

1.3. Дія цієї Політики поширюється на усі самостійні структурні та відокремлені підрозділи Банку.

1.4. В рамках розвитку системи управління ризиками в Банку, відповідно до вимог регуляторних та контролюючих органів у Банку впроваджено підходи щодо комплексного управління спектром ризиків, на які Банк наражається у своїй діяльності.

1.5. Ця Політика спрямована на подальше вдосконалення системи управління ризиками Банку шляхом інтеграції у неї вимог щодо управління ризиком шахрайства та є підставою для розробки та впровадження підпорядкованих нормативних документів, процедур, регламентів та методик у сфері управління ризиком шахрайства.

1.6. Вимоги Політики є обов'язковими до виконання всіма самостійними структурними та відокремленими підрозділами Банку, працівниками Банку, Наглядовою радою Банку, Правлінням Банку та іншими колегіальними органами Банку, що задіяні в процесі управління ризиком шахрайства. Працівники Банку зобов'язані дотримуватися вимог цієї Політики при виконанні покладених на них функцій та прийнятті рішень у межах їх повноважень.

2. МЕТА ДОКУМЕНТА

2.1. Ця Політика регламентує ключові цілі Банку щодо управління ризиком шахрайства, організаційні та інформаційні засади управління ризиком шахрайства відповідно до вимог внутрішніх документів Банку та вимог / стандартів профільних міжнародних організацій.

2.2. Метою цієї Політики є встановлення загальних вимог до управління ризиком шахрайства для їх подальшої інтеграції в систему управління ризиками Банку, а саме визначення:

- циклу та підходів щодо управління ризиком шахрайства;
- учасників та їх основних функцій у межах процесу управління ризиком шахрайства;

- видів ризику шахрайства;
- переліку інструментів управління ризиком шахрайства;
- вимог щодо вжиття заходів, спрямованих на мінімізацію ймовірності реалізації та/або масштабу проявів ризику шахрайства в Банку;
- вимог щодо формування та надання звітності за результатами управління ризиком шахрайства.

3. ТЕРМІНИ, СКОРОЧЕННЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

3.1. У цій Політиці терміни та скорочення використовуються у таких значеннях:

Термін / скорочення	Визначення
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Банк	АТ «Укрексімбанк»
Бізнес-процес (процес)	Сукупність взаємопов'язаних або взаємодіючих видів діяльності, спрямованих на створення певного продукту або послуги
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Викривач (Whistleblower)	Особа, у тому числі працівник Банку, яка, маючи переконання, що її інформація є достовірною, повідомляє про відоме їй підозрюване та/ або вчинене шахрайство
Власник процесу	Керівник самостійного структурного підрозділу Банку
Внутрішній документ (ВД)	Розпорядчий документ (наказ, розпорядження); нормативний документ (положення, інструкція, порядок, у тому числі технічний, правила, політика тощо), затверджений наказом Голови Правління Банку/ рішенням органу управління Банку/ колегіального органу Банку; рішення органу управління Банку, колегіального органу Банку, в якому описано (задокументовано) процес(-и) Банку; інші види документів (зокрема, нормативні документи, які розробляються та впроваджуються у відповідності до певних (специфічних) вимог, визначених до таких документів чинним законодавством України, у тому числі нормативно-правовими актами НБУ, а також примірні форми договорів)
Внутрішнє шахрайство	Дії (бездіяльність) керівництва, працівників Банку, які спрямовані на отримання особистої матеріальної/ нематеріальної вигоди та/ або користі в інтересах третіх осіб, у тому числі клієнтів/ контрагентів, та які призвели/ можуть призвести до збитків та/ або заподіяння шкоди Банку та/ або клієнтам/ контрагентам
Воєнний стан	Особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене

Термін / скорочення	Визначення
	загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Зовнішнє шахрайство	Дії (бездіяльність) клієнтів/ контрагентів або інших осіб, що не є клієнтами/ контрагентами, які спрямовані на отримання особистої матеріальної/ нематеріальної вигоди та/ або користі в інтересах третіх осіб, у тому числі клієнтів/ контрагентів, та які призвели/ можуть призвести до збитків та/ або заподіяння шкоди Банку та/ або клієнтам/ контрагентам
Керівництво Банку	Члени Наглядової ради та Правління Банку
Клієнт	Будь-яка фізична чи юридична особа, що користується послугами Банку
Колегіальний орган Банку	У цьому документі: Наглядова рада, Правління або Комітет з управління операційним та комплаєнс-ризиками Банку
Контрагент	Будь-яка юридична чи фізична особа, яка має з Банком відносини фінансового характеру (окрім клієнтів Банку), зокрема надає Банку послуги, виконує роботи для Банку, орендує майно Банку, отримує благодійну допомогу від Банку тощо
Конфлікт інтересів	Наявні (реальні) та/або потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими правами та обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Культура управління ризиком шахрайства	Дотримання визначених Банком принципів, правил, норм, стандартів спрямованих на поінформованість усіх працівників Банку щодо управління ризиками шахрайства
КУОКР	Комітет з управління операційним та комплаєнс-ризиками Банку
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Операційний ризик Імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або	**Операційний ризик** Імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Підрозділ Банку	Самостійний структурний або відокремлений підрозділ Банку
Підрозділи безпеки	Самостійні структурні підрозділи та працівники Банку, спрямування, координацію та контроль діяльності яких здійснює Директор з безпеки Банку.

Термін / скорочення	Визначення
Подія ризику шахрайства	Подія, пов'язана з діями (бездіяльністю) керівництва, працівників Банку та/ або третіх осіб, у тому числі клієнтів/ контрагентів, які спрямовані на отримання особистої матеріальної/ нематеріальної вигоди та/ або користі в інтересах третіх осіб та які призвели/ можуть призвести до збитків та/ або заподіяння шкоди Банку та/ або клієнтам/ контрагентам
Положення про СУРШ	Положення про управління ризиком шахрайства в АТ «Укрексімбанк»
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Ризик шахрайства (як складова операційного ризику) (РШ)	Імовірність виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок дій (бездіяльності) керівництва, працівників Банку та/ або третіх осіб, у тому числі клієнтів/ контрагентів, які спрямовані на отримання особистої матеріальної/ нематеріальної вигоди та/або користі в інтересах третіх осіб та які призвели/ можуть призвести до збитків та/ або заподіяння шкоди Банку та/ або клієнтам чи контрагентам
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Система управління ризиком шахрайства (далі – СУРШ)	Система, заснована на безперервному процесі, спрямованому на визначення ризику, пов'язаного з людським фактором, вираженого у вигляді умисних дій (бездіяльності), що мають ознаки шахрайства
Суб'єкт події ризику шахрайства	Керівництво, працівник Банку, клієнт, контрагент або інша особа, яка не є керівництвом, працівником Банку, клієнтом, контрагентом, що є стороною/учасником в процесі ймовірності виникнення або реалізації ризику шахрайства шляхом навмисних дій або бездіяльності
УККР	Управління контролю комплаєнс-ризиків
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»	
Уповноважений працівник	Працівник Банку, наділений відповідними повноваженнями щодо виконання визначених цією Політикою завдань

3.2. Інші терміни, які вживаються в цій Політиці, використовуються в значеннях, визначених Законом України «Про банки і банківську діяльність», іншими нормативно-правовими актами, в тому числі НБУ, та внутрішніми документами Банку.

4. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ШАХРАЙСТВА

4.1. Основною підставою для впровадження та функціонування Політики є наявність ретроспективних даних щодо реалізованих подій РШ в Банку та ймовірних подій РШ, що призвели / можуть призвести до виникнення збитків або додаткових втрат Банку.

4.2. Реалізація подібних подій може призвести до виникнення збитків, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок дій (бездіяльності) керівництва, працівників Банку та/ або третіх осіб, у тому числі клієнтів/ контрагентів, які мають ознаки РШ, та відповідно, потребує прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо управління РШ.

5. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ШАХРАЙСТВА

5.1. Мета, завдання та принципи Системи управління ризиком шахрайства

5.1.1. Головною метою СУРШ є створення ефективної та комплексної системи попередження, виявлення неправомірних дій/бездіяльності керівництва, працівників Банку, клієнтів, контрагентів або інших осіб, які не є керівництвом, працівниками Банку, клієнтами, контрагентами, які спрямовані на отримання особистої матеріальної/ нематеріальної вигоди та/або користі в інтересах третіх осіб та які призвели/ можуть призвести до збитків Банку та/ або заподіяння шкоди Банку та/ або клієнтам чи контрагентам, а також реагування на такі прояви.

5.1.2. Мета управління ризиком шахрайства в Банку досягається шляхом обмеження кількості випадків і втрат від реалізації ризику шахрайства через використання системи протидії, стримування та боротьби із шахрайством, зокрема за рахунок підвищення швидкості та ефективності виявлення ризику шахрайства, проактивну реакцію та реакцію на наслідки.

5.1.3. Банк провадить політику нульової толерантності та абсолютної неприпустимості по відношенню до внутрішнього та/або зовнішнього шахрайства.

5.1.4. Завдання СУРШ:

- Формалізація вимог щодо управління РШ у Банку;
- Формування переліку учасників СУРШ та розмежування їх функцій;
- Регламентація вимог щодо переліку інструментів управління РШ;
- Регламентація вимог щодо належного реагування на прояви РШ;
- Визначення вимог щодо реагування на прояви та події РШ;
- Організація звітування за результатами управління РШ;
- Організація навчання та сертифікація працівників Банку з питань управління РШ;
- Підтримка культури управління РШ у Банку.

5.1.5. Принципи СУРШ:

Принцип 1. **Комплексність**
Здійснення на постійній основі заходів з виявлення, попередження, припинення і розслідування фактів шахрайства, а також заходів щодо мінімізації негативних наслідків шахрайства.

Принцип 2. **Оперативність**
Швидке, ефективне та своєчасне реагування на прояви РШ.

Принцип 3. **Нульова толерантність**
Нульова толерантність по відношенню до шахрайства підтримується Правлінням та Наглядовою радою Банку. Банк не толерує жодних форм шахрайства – ні внутрішнього, ні зовнішнього. Будь-які підозрілі дії, що мають ознаки шахрайства, підлягають повідомленню, отримання якого, своєю чергою, передбачає його

перевірку (розслідування), вжиття (за потреби) необхідних заходів реагування, у тому числі притягнення до визначеної чинним законодавством України та внутрішніми документами Банку відповідальності винних осіб, а також контроль (моніторинг) виконання рішень, прийнятих за результатами перевірки (розслідування). Цей принцип застосовується незалежно від посади, стажу, результативності чи статусу особи.

Принцип 4. Етичність

Дотримання високих стандартів поведінки та корпоративної відповідальності. Керівництво Банку демонструє особистий приклад доброчесної поведінки та підтримує культуру відкритості («tone at the top»).

Принцип 5. Синергія

Діяльність з протидії шахрайству повинна здійснюватися на основі чітко вибудуваного порядку взаємодії між усіма Підрозділами Банку та окремими його працівниками, задіяними в процесі. Чіткий розподіл повноважень серед учасників управління ризиком шахрайства має на меті недопущення дублювання функцій, надмірності повноважень і конфлікту інтересів.

Принцип 6. Проактивна позиція

Забезпечення наявності механізмів ефективного реагування на події ризику шахрайства. Протидія шахрайству будується як цілісна, структурована система, інтегрована в загальну систему управління ризиками Банку та охоплює три ключові рівні:

- Запобігання – превентивні контролі, навчання, культура доброчесності;
- Виявлення – моніторинг, сигнали тривоги, канали повідомлень;
- Реагування – розслідування, усунення наслідків, вдосконалення системи.

Принцип 7. Моніторинг

Постійне відслідковування власниками відповідних процесів Банку в межах власних повноважень і за процедурами, визначеними ВД, ризиків з метою виявлення та попередження фактів внутрішнього та зовнішнього шахрайства.

Принцип 8. Захист викривачів та конфіденційність

Банк гарантує захист викривачів, який передбачає заборону помсти проти них, включаючи погрози помстою та спроби помсти. Будь-які форми переслідування та дискримінації викривачів, а також вчинення працівниками Банку інших дій, які здатні прямо чи опосередковано заподіяти шкоду викривачам, суворо заборонені та слугують підставою для притягнення таких працівників до дисциплінарної та/ або іншої встановленої законодавством України та внутрішніми документами Банку відповідальності.

Банк гарантує відсутність негативних наслідків для добросовісних викривачів у разі непідтвердження викладеної в наданих ними повідомленнях інформації про шахрайство.

Особа викривача та пов’язані з нею дані є конфіденційними, їх розкриття здійснюється лише у чітко визначених випадках.

Детальна інформація щодо захисту викривачів та забезпечення конфіденційності визначається Положенням про СУРШ.

Принцип 9. **Безперервне навчання та обізнаність**

Банк на постійній основі організовує обов'язкові регулярні тренінги та симуляції з питань протидії та виявлення ризиків шахрайства, а також навчання та сертифікацію працівників, залучених до функціонування СУРШ.

5.2. Структура Системи управління ризиком шахрайства

5.2.1. Впровадження вимог щодо управління РШ у Банку є системною діяльністю, яка здійснюється уповноваженими особами та колегіальними органами Банку на всіх рівнях організаційної структури Банку.

5.2.2. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

5.2.3. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

5.3. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

6. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

7. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

8. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

9. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

10. КУЛЬТУРА БАНКУ ЩОДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ШАХРАЙСТВА

10.1. У Банку формується культура управління РШ як на рівні керівництва Банку (за принципом «tone at the top»), так і на рівні окремого працівника, яка базується на розумінні природи виникнення РШ та наслідків його реалізації. Для підтримки культури управління РШ Підрозділи безпеки (в межах їх компетенції) забезпечують:

- контроль за залученням уповноважених працівників Банку до управління РШ;
- використання єдиної термінології та єдиної концепції управління щодо подій РШ;
- розроблення у взаємодії з Департаментом по роботі з персоналом навчальних програм та сертифікації для працівників Банку з питань управління РШ;
- узгодження методів управління РШ з корпоративною культурою Банку;
- контроль (у взаємодії з УККР) за дотриманням вимог Кодексу поведінки (етики) АТ «Укрексімбанк», що визначає основні морально-етичні та ділові норми, стандарти, принципи, корпоративні цінності та правила корпоративної поведінки, якими керуються всі керівники та працівники Банку;
- ведення Бази подій ризику шахрайства;
- звітність з управління РШ.

10.2. Культура управління РШ передбачає тісну інтеграцію вимог РШ у процеси прийняття стратегічних та тактичних рішень уповноваженими працівниками, керівництвом та колегіальними органами Банку. Вимоги СУРШ повинні бути враховані у будь-якій діяльності та процесах Банку, а не існувати окремо від них.

10.3. Вимоги СУРШ повинні бути предметом постійного аналізу щодо їх адекватності бізнес-моделі Банку, вимогам регуляторних органів.

10.4. Комунікаційна стратегія СУРШ повинна враховувати зворотній зв’язок від її учасників та забезпечувати їх інформування щодо змін у вимогах СУРШ.

10.5. Для впровадження дієвої СУРШ керівництво Банку забезпечує дотримання вимог управління РШ, передбачених цією Політикою, Положенням про СУРШ, а також вимог Кодексу поведінки (етики) АТ «Укрексімбанк».

10.6. Банк підтверджує, що підтримує та дотримується принципу нульової толерантності, включаючи процедури запобігання, виявлення та реагування на шахрайство з боку Керівництва та працівників Банку, афілійованих осіб та третіх осіб, що діють від його імені. Банк зобов'язується не вчиняти та не допускати вчинення шахрайських дій щодо своїх Клієнтів/Контрагентів і розглядати кожен підозрюваний факт шахрайства незалежно від його розміру та можливих репутаційних наслідків.

10.7. Клієнт/Контрагент Банку підтверджує дотримання принципу нульової толерантності до шахрайства, що означає:

- утримання від будь-яких навмисних дій з метою введення Банку в оману щодо обставин, що мають значення для встановлення та підтримання ділових відносин з ним;
- невикористання підроблених або фальсифікованих документів;
- відмову від надання будь-яких неправомірних вигод працівникам Банку або пов'язаним з ними особам;
- негайне повідомлення Банку про будь-які відомі Клієнту/Контрагенту факти або спроби шахрайства, що стали йому відомі під час взаємодії з Банком.

Зазначена вимога досягається шляхом включення відповідних умов до договорів з Клієнтами/Контрагентами Банку.

11. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

12. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*

13. *«НЕ ОПРИЛЮДНЮЄТЬСЯ»*